

Vývoj obranných prostředků proti nařízení izolace nebo karanténního opatření v rámci epidemie onemocnění COVID-19

Mgr. GABRIELA SMRČKOVÁ¹

Katedra správního práva a finančního práva Právnické fakulty
Univerzity Palackého v Olomouci

DOI: <https://doi.org/10.24132/ZCU.NADEJE.2022.630-640>

Klíčová slova:

pandemie nemoci Covid-19, osobní svoboda, svoboda pohybu, omezení, zásah, obrana

Úvod

Rozhodnutím o nařízení izolace nebo karanténního opatření (tj. především karantény dle § 2 odst. 7 písm. a) VeřZdr jako jedné z forem karanténního opatření) veřejná moc zasahuje do osobní svobody a svobody pobytu a pohybu. Právní úprava omezující základní práva a svobody by měla být především dostatečně předvídatelná a přesná. Způsob výkonu veřejné moci, který s sebou nese zásah do základních práv a svobod osob, musí obstát jak z hlediska mezinárodních závazků, kterými je Česká republika vázána, tak z hlediska

¹ Autor prohlašuje, že tento článek vznikl jako výstup z konference Naděje právní vědy, konané na PF Západočeské univerzity v Plzni a navazuje na materii uvedenou v článku SMRČKOVÁ, Gabriela, GRYGAR, Tomáš. K nařizování izolace a karanténních opatření před a po novele pandemického zákona, aneb skutečně postačí SMS zpráva? *Bulletin advokacie*. Česká republika: Česká advokátní komora, 2022, roč. 2022, č. 7-8, s. 58-64.

obecných základních principů ovládajících tuto oblast. Vzhledem k tomu, že Česká republika je demokratickým právním státem, tak by (i právě se zřetelem k mimořádné situaci, kterou pandemie nemoci Covid-19 vyvolala), dodržení výše uvedených požadavků (tj. apriorních záruk²) mělo být samozřejmostí. I přesto došlo během dvou let k nutnosti výkladu právního řádu, či dokonce k jeho změnám a to právě s přihlédnutím k bezprecedentnosti tak rozsáhlého epidemiologického stavu.

Příspěvek se zaměřuje především na posouzení posteriorních záruk,³ tj. na posouzení smyslu a účelu případných možností obrany adresáta veřejné správy při nařízení izolace nebo karantény, byť na toto posuzování bude nahlíženo i optikou některých apriorních záruk.

Situace před 26. 2. 2022

Všeobecně přijímaným východiskem mezi odbornou veřejností je, že nařízení izolace nebo karantény je orgán ochrany veřejného zdraví oprávněn nařídit podle § 64 ve spojení s § 67 odst.1 VeřZdr pouze rozhodnutím podle SŘ. Městský soud v Praze však ve svém rozhodnutí⁴ uznal za možné, že nařízení karantény může být provedeno i neformálním způsobem, tj. mailem, odesláním formou SMS zprávy nebo telefonicky. Osoba, již je karanténa nařízena, o tomto rozhodnutí nemusí být ani písemně zpravena, za předpokladu, že skutková zjištění o důvodném podezření z nákazy, na základě kterých orgán ochrany veřejného zdraví o nařízení karantény rozhodl, nebudou ve spise absentovat.⁵ Obrana veřejných subjektivních práv proti neformálním způsobem nařízené karanténě by podle uvedeného rozhodnutí Městského soudu v Praze měla být realizována na základě ustanovení o řízení o zásahové žalobě podle § 4 odst. 1 písm. c) SŘS ve spojení s § 82 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „SŘS“). Naopak izolace nebo karanténa nařízená zákonem předvidaným postupem, tj. na základě rozhodnutí ve správním řízení, podléhá ve správním soudnictví ochraně v řízení proti rozhodnutí dle § 4 odst. 1 písm. a) SŘS ve spojení s § 65 a násl. SŘS (za předpokladu, že dle § 5 SŘS dojde mimo jiné

² Nález Ústavního soudu ze dne 7. 12. 2021, sp. zn. 20/21.

³ Tamtéž.

⁴ Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 23. 4. 2021, č. j. 10 Ad 1/2021-30.

⁵ Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 23. 4. 2021, č. j. 10 Ad 1/2021-30.

k vyčerpání řádných opravných prostředků, přípouští-li je zákon⁶). Tento závěr navíc aproboval Nejvyšší správní soud, když posuzoval zákonnost nařízení karantény Krajskou hygienickou stanicí kraje Vysočina jako orgánem ochrany veřejného zdraví pouze po telefonu.⁷ Nejvyšší správní soud se v tomto rozsudku ztotožnil s rozsudkem Krajského soudu v Brně,⁸ když potvrdil, že „krajská hygienická stanice musí o protiepidemických opatřeních podle § 64 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, rozhodnout dle správního řádu (§ 67 odst. 1 citovaného zákona); zejména tato opatření (např. karanténa) nelze stanovit jen telefonicky“ a dále judikoval, že „... telefonický pokyn, kterým byla ... uložena povinnost setrvat doma v karanténě a podrobit se PCR testu, nelze pro absolutní nedostatek písemné formy považovat za rozhodnutí ve smyslu § 65 s. ř. s. – je proto správný závěr krajského soudu, že se jedná o zásah (resp. pokyn) ve smyslu § 82 s. ř. s.“

Trvá na tom, že závěr učiněný správním soudem je problematický.⁹ O to zářející je, že správní soudy se ve svojí následující rozhodovací praxi k těmto závěrům rovněž přiklonily.¹⁰

Nemělo by být pochyb o tom, že v případě nařízení izolace nebo karantény dle VeřZdr se jedná o správní rozhodnutí (vydané dle SŘ a v případě vyčerpání opravných prostředků o rozhodnutí žalovatelné podle § 65 a násl. SŘS) orgánu ochrany veřejného zdraví.

Jako nejpřílehlavější závěr se proto jeví napadené rozhodnutí zrušit a nařízení karantény prohlásit správním soudem v řízení o žalobě proti rozhodnutí dle § 4 odst. 1 písm. a) SŘS ve spojení s § 65 a násl. SŘS (za předpokladu splnění podmínek přípustnosti takového návrhu¹¹) za nicotné především z důvodu, že trpí absolutním nedostatkem formy, tj. „jinými vadami, pro něž je nelze vůbec považovat za rozhodnutí správního orgánu.“¹² Materiálně-formální pojetí rozhodnutí je přitom základním východiskem pro právní charakteristiku

⁶ V tomto případě § 81 a násl. SŘ předpokládá podání odvolání.

⁷ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 8. 2021, č. j. 10 As 229/2021-31, bod 16.

⁸ Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 26. 4. 2021, č. j. 30 A 177/2020-102.

⁹ K tomuto podrobně SMRČKOVÁ, Gabriela, GRYGAR, Tomáš. K nařizování izolace a karanténních opatření před a po novele pandemického zákona, aneb skutečně postačí SMS zpráva? *Bulletin advokacie*. Česká republika: Česká advokátní komora, 2022, roč. 2022, č. 7-8, str. 59.

¹⁰ Např. rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 3. listopadu 2021, č. j. 63 A 14/2021-48 nebo rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 24. listopadu 2021, č. j. 63 A 18/2021-29.

¹¹ Především § 68 písm. c) SŘS.

¹² § 77 odst. 1 in fine SŘ.

úkonu.¹³ Nicotnost rozhodnutí by tak měla být prohlášena, pokud se o správní rozhodnutí skutečně jedná (tzn. za předpokladu, že úkon jakéhokoliv správního orgánu naplňuje alespoň materiální nebo alespoň formální znaky). Při nařízení izolace nebo karantény bezesporu rozhoduje orgán ochrany veřejného zdraví v určité věci o právech konkrétních osob a zakládá těmto osobám povinnosti, které zasahují do základních lidských práv a svobod (tj. materiální hledisko je určitě splněno). Pokud orgány ochrany veřejného zdraví v době pandemie neměly kapacity k vydávání jednotlivých rozhodnutí, tak by to na posouzení právní povahy určitého jejich úkonu nemělo mít vliv. Je irelevantní „zda správní orgán sám výstup svého postupu považuje za rozhodnutí nebo zda jej za rozhodnutí označuje...“¹⁴

Správními soudy uvedená klasifikace, že v případě nedodržení písemné formy rozhodnutí o nařízení karantény, se jedná o nezákonný zásah, není konzistentní s dosavadní judikaturou¹⁵ ani s právní vědou.¹⁶

Z pohledu právních účinků by se v případě, pokud by správní soud vyslovil nicotnost, pohlíželo na nařízení karantény jako na neexistující rozhodnutí, které adresáta nezavazuje. Příznivější pro žalobce je i fakt, že „nicotnost nelze zhojit uplynutím času, a může tak k ní být přihlédnuto kdykoliv z úřední povinnosti“.¹⁷ Žalobce by tak mohl podle zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (dále jen „zákon o odpovědnosti státu za škodu“) uplatňovat svůj nárok na náhradu škody způsobenou nezákonným rozhodnutím ve smyslu § 5 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 7 a § 8 zákona o odpovědnosti státu za škodu.

Nutno podotknout, že deklaratorním rozhodnutím o nezákonnosti zásahu, dochází rovněž k otevření možnosti postupu podle zákona o odpovědnosti státu za škodu.¹⁸

Pro úplnost dodávám, že přijetí pandemického zákona, který nabyl účinnosti dne 27. 2. 2021, výše formulovaný přístup správních soudů nijak neovlivnil,

¹³ Nález Ústavního soudu ze 7. 11. 2017, sp. zn. Pl. ÚS 12/17, odlišné stanovisko: RYCHETSKÝ, Pavel, MUSIL, Jan a ZEMÁNEK, Jiří.

¹⁴ Pouperová, Olga in Frumarová, Kateřina, Grygar, Tomáš, Pouperová, Olga, Škurek, Martin. *Správní právo procesní*, C. H. Beck, Praha 2021, s. 268–269.

¹⁵ Rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 22. 7. 2005, č. j. 6 A 76/2001-96.

¹⁶ FRUMAROVÁ, Kateřina. *Nicotnost správního rozhodnutí*, Leges, Praha 2014, str. 209 a násl.

¹⁷ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2013, č. j. 7 As 100/2010-65.

¹⁸ Jednalo by se nesprávný úřední postup § 5 ve spojení s § 13 a násl. zákona o odpovědnosti státu za škodu.

jelikož samostatně, tj. speciálně oproti VeřZdr, se v původním znění podmínkám nařizování izolace nebo karantény nevěnoval.

Situace od 26. 2. 2022 – 30. 11. 2022

Nejenom s ohledem na uvedený postoj správních soudů, ale i na celkové dění v souvislosti s nemocí Covid-19 byla přijata novela pandemického zákona publikovaná ve Sbírce zákonů pod č. 39/2022 Sb. (dále jen „předmětná novela“), která nabyla účinnosti dne 26. 2. 2022. Předmětná novela ve svém ustanovení § 8a stanovila speciální pravidla pro nařízení izolace nebo karanténního opatření v souvislosti s onemocněním Covid-19 oproti obvyklému postupu, který je stanoven VeřZdr. Specifika předmětné novely přinesl především § 8a pandemického zákona, když umožňuje naříditi izolaci nebo karanténní opatření pro zvládnání epidemie onemocnění COVID-19 způsobené novým koronavirem označovaným jako SARS CoV-2 „prostředkem komunikace na dálku“¹⁹ zakotvuje, že v případě nařízení izolace nebo karanténního opatření se jedná o zásah jako jednu z forem činností veřejné správy,²⁰ stanovuje specifické formy obrany proti nařízení izolace nebo karanténního opatření,²¹ ale také vylučuje uplatnění procesních pravidel dle části druhé a třetí SŘ,²² a to především z důvodu, že „vzhledem k vysokému počtu nařizovaných karanténních opatření a izolací, jenž může dosahovat až desítek tisíc případů denně, je naprosto nemyslitelné, aby karanténní opatření a izolace byly nařizovány ve správním řízení vedeném podle zákona o ochraně veřejného zdraví.“²³

Předpokladem pro iniciování řízení ve správním soudnictví bude především podání žádosti o prošetření důvodnosti nařízení izolace nebo karanténního opatření dle § 8a odst. 2 pandemického zákona. Předmětná novela rovněž zavedla fikci skončení nařízené izolace nebo karanténního opatření pro případ nečinnosti orgánu ochrany veřejného zdraví v případě podané žádosti o posouzení nařízené izolace nebo karanténního opatření.²⁴ Pokud k prošetření nařízené izolace nebo karanténního opatření ze strany orgánu ochrany veřejného zdraví

¹⁹ § 8a odst. 1 pandemického zákona.

²⁰ Důvodová zpráva k novele pandemického zákona, Sněmovní tisk 127/0, s. 26.

²¹ § 8a odst. 2 a odst. 3 pandemického zákona.

²² § 8a odst. 4 pandemického zákona.

²³ Důvodová zpráva k novele pandemického zákona, Sněmovní tisk 127/0, s. 26.

²⁴ § 8a odst. 3 pandemického zákona.

dojde, ale adresát nebude s tímto prošetřením spokojen, je oprávněn domáhat se ochrany podáním zásahové žaloby dle § 4 odst. 1 písm. c) SŘS ve spojení s § 82 a násl. SŘS, jako volby (jediného možného) úspěšného žalobního typu a s tím souvisejícího postupu ve správním soudnictví.

Předmětná novela samozřejmě vyvolala v rámci odborné veřejnosti různé diskuze.²⁵ Vyústěním (nejenom) těchto diskuzí bylo podání ústavní stížnosti skupinou poslanců k Ústavnímu soudu. Tato ústavní stížnost mimo jiné zpochybnila i ústavnost předmětnou novelou zavedeného § 8a pandemického zákona, vedený Ústavním soudem pod sp. zn. Pl. 7/22.²⁶

Budoucnost?

Ústavní soud provedl přezkum § 8a pandemického zákona především z pohledu jeho zásahu do právní jistoty adresátů veřejné správy a dospěl k závěru, že uvedené ustanovení z hlediska ústavnosti posuzované v rámci testu proporcionality ob stojí, když jsou splněny jak záruky apriorní, tak posteriorní.²⁷ Možnosti obrany proti nařízení izolace a karanténního opatření jako důležité posteriorní záruky, spočívající ve lhůtě podané žádosti o prošetření důvodnosti nařízení izolace nebo karanténního opatření a případná možnost podání zásahové žaloby ve správním soudnictví s následnou možností uplatnění nároku na náhradu škody dle zákona o odpovědnosti státu za škodu, jsou z pohledu Ústavního soudu dostatečné i vhodné.

Zdálo se, že pandemický zákon ve znění předmětné novely již asi nebude předmětem dalších diskuzí, protože problematické aspekty nařizování izolací nebo karanténních opatření (hlavně se zřetelem na fakt, že k nařizování izolací nebo karanténních opatření již takřka nedochází) jsou vyjasněné a již nerelevantní. Nahrává tomu i skutečnost, že k 30. 11. 2022 pozbývá pandemický zákon ve znění předmětné novely účinnosti a o jeho budoucím osudu není doposud

²⁵ SMRČKOVÁ, Gabriela, GRYGAR, Tomáš. K nařizování izolace a karanténních opatření před a po novele pandemického zákona, aneb skutečně postačí SMS zpráva? *Bulletin advokacie*. Česká republika: Česká advokátní komora, 2022, roč. 2022, č. 7-8, s. 58-64, MATES, Pavel, ŠEMÍK, Karel. Aktuální otázky doručování a podání podle správního řádu a mimo něj. *Právní rozhledy*, roč. 2022, č. 8, s. 298 a násl.

²⁶ Viz veřejně přístupný přehled projednaných plenárních věcí: [https://www.usoud.cz/projednavane-
-plenarni-veci?tx_odroom%5Bdetail%5D=3966&cHash=d4ebdbfc5c41e400126984082ad4009a](https://www.usoud.cz/projednavane-plenarni-veci?tx_odroom%5Bdetail%5D=3966&cHash=d4ebdbfc5c41e400126984082ad4009a).

²⁷ Nález Ústavního soudu ze dne 13. 9. 2022, sp. zn. Pl. ÚS 7/22.

rozhodnuto (právě z důvodu zmíněné nepotřebnosti díky příznivé epidemiologické situaci). Od 1. 12. 2022 se však jakékoli nařízení izolace nebo karanténního opatření „dostává“ opětovně pod režim VeřZdr, tj. orgány ochrany veřejného zdraví by měly v takové situaci striktně vydávat rozhodnutí dle SR, pokud nechtějí (opětovně) postupovat v rozporu se zásadou zákonnosti formulovanou v § 2 odst. 1 SR. S tím samozřejmě souvisí i následná (původní) obrana adresátů. Tato úprava tak rozhodně není pro adresáty veřejné správy dostatečně jasná a přehledná, dovoluji si tvrdit, že je hlavně zmatečná.

Byť se v případě pandemického zákona jedná o dočasný právní instrument primárně určený v boji proti onemocnění Covid-19, může dojít k prodloužení jeho časové působnosti, pokud Parlament shledá takový postup jako nutný.²⁸ Aktuálně se však prodloužení jeho účinnosti nebo případné přijetí další novely nejeví jako relevantní, ani tomu činnost zákonodárců nenasvědčuje. Tedy minimálně do té doby, než přijde další vlna nemoci Covid-19 způsobená např. novou nakažlivější verzí viru nebo zcela nová vysoce nebezpečná nemoc.

Mimo jiné se obávám, že přijetím předmětné novely, tj. založením určitého konkrétního specifiká k obecné úpravě nařizování izolací nebo karanténních opatření mohlo dojít k založení precedentu. Na jedné straně bylo přijetí předmětné novely ze strany zákonodárce jako reakce na aktuální situaci, ve které se orgány ochrany veřejného zdraví nacházely, opodstatněné. Orgány ochrany veřejného zdraví nařizovaly izolace a karantény v řádu tisíců denně a nepostupovaly v souladu s § 64 ve spojení s § 67 VeřZdr. Jak jsem již nastínila, svým postupem tak porušovaly zásadu legality stanovenou v § 2 odst. 1 SR, a docházelo k narušování právního státu, byť to bylo „s ohledem na situaci panující v té době do jisté míry lidsky pochopitelné“²⁹ Řešení mimořádných společenských situací by však nemělo spočívat v přijetí individualizovaných legislativních aktů, protože může vést k ohrožení fundamentálních hodnot demokratického právního státu.³⁰

Ústavní soud se dále v nálezu při uplatnění testu proporcionality ve svém třetím kroku, tzv. testu nezbytnosti, zamýšlel, zda legitimního cíle bylo ze strany zákonodárce možné dosáhnout jinými prostředky. Ústavní soud tento test uzavřel tak, že „v rámci existujícího právního rámce je obtížně představitelné, jakým jiným – k ústavně zaručeným právům a svobodám šetrnějším – způsobem

²⁸ Nález Ústavního soudu ze dne 7. 12. 2021, sp. zn. Pl. ÚS 20/21.

²⁹ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 8. 2021, č. j. 10 As 229/2021-31, bod 27.

³⁰ BELLING, Vojtěch. Výjimečný stav a hranice právního státu. *Právník*, 2018, č. 3, s. 210.

lze včasné nařízení izolace nebo karanténního opatření v předpokládaném vysokém počtu zajistit, než právě neformalizovaným postupem, a to i pomocí prostředků komunikace na dálku“.³¹ § 1 vyhlášky Ministerstva zdravotnictví č. 161/2022 Sb., o podrobnostech způsobu a formách oznámení o nařízení izolace nebo karanténního opatření (dále jen „vyhláška“) stanoví, že oznámení se prioritně provádí prostřednictvím datové zprávy zasílané datovou schránkou, dále prostřednictvím textové zprávy zasílané veřejnou mobilní telefonní sítí, datovou zprávou zasílanou elektronickou poštou nebo telefonním hovorem. Hovoříme-li pouze o alternativních možnostech doručení (tj. všech těch s výjimkou doručování prostřednictvím datové schránky), tak si Ústavní soud správně uvědomuje riziko, které je spojené s účinným (ne)doručením úkonu alternativní cestou, kterým se izolace nebo karanténní opatření nařizuje, přesto tuto úpravu aprobejuje s odůvodněním, že „případná nejistota plynoucí z napadené právní úpravy nejde, a ani nemůže jít k tíži jednotlivců, ale pouze k tíži orgánů veřejné moci, potažmo státu, není-li žádné povinnosti k aktivnímu využívání některého ze zamýšlených prostředků komunikace a současně není pro tyto případy upravena tzv. fikce doručení.“³² Uvedený závěr je bezpochyby v souladu s principy právního státu. Nezaručuje však možnost vynutitelnosti dodržení nařízené izolace nebo karanténního opatření a s tím spojený určitý potencionální postih, pokud orgán veřejné moci (tj. v tomto případě orgán ochrany veřejného zdraví) účinné doručení adresátovi nedokáže prokázat. Navíc i výše uvedená úprava doručování prostřednictvím datové schránky neodpovídá smyslu a účelu přijetí předmětné novely, tj. především § 8a pandemického zákona (hledisko co nejvčasnějšího doručení adresátům).

Zjednodušeně řečeno jako jedno z možných řešení se již dříve nabízelo v rámci procesu digitalizace veřejné správy např. přijetí zákonných pravidel pro speciální možnosti (nejenom) doručování ze strany orgánů veřejné moci adresátům veřejné správy za pomoci identifikačního prostředku akreditovaného Ministerstvem vnitra napojeným na Národní bod pro identifikaci a autentizaci (NIA), prostřednictvím kterého mohlo být účinně doručováno nařízení izolace nebo karanténního opatření. K přijetí § 8a pandemického zákona zavedeného předmětnou novelou tak (pravděpodobně?) docházet vůbec nemuselo. Takovéto doručování by totiž spadalo do kategorie elektronického doručování dle SŘ.

³¹ Nález Ústavního soudu ze dne 13. 9. 2022, sp. zn. Pl. ÚS 7/22 – bod 168.

³² Nález Ústavního soudu ze dne 13. 9. 2022, sp. zn. Pl. ÚS 7/22 – bod 176.

Otázkou zůstává, zda-li lze jako krok správným směrem pro možné doručování nařízených izolací nebo karanténních opatření posuzovat v rámci digitalizace veřejné správy rozšíření povinných uživatelů (tj. fyzických osob) datových schránek od 1. 1. 2023³³ s ohledem na zákonnou úpravu takového doručení, která je odvislá od přihlášení se do datové schránky osobou, která má s ohledem na rozsah svého oprávnění přístup k dodanému dokumentu, popř. na fikci doručení, tj. doručení dokumentu uplynutím 10 dnů ode dne, kdy byl dodán do datové schránky.³⁴

Závěr

Přijetí předmětné novely bylo reakcí na aktuální situaci ve společnosti, která si (mimo jiné) vyžadovala zhojení nezákonného postupu orgánů ochrany veřejného zdraví a stanovení efektivního postupu. § 8a pandemického zákona byl podroben testu proporcionality provedeného Ústavním soudem, kdy na jedné straně stál princip právní jistoty a svoboda pohybu proti ochraně zdraví a života.³⁵

Na tomto místě bych shrnula, že se ztotožňuji se závěry Ústavního soudu, které vyslovil ve výše uvedeném nálezu a hodnotím možnosti ochrany před nařízenou izolací nebo karanténním opatřením (tj. před omezením určitých základních lidských práv a svobod), z hlediska posteriorních záruk jako sice dostatečné, ale jak jsem naznačila výše, tak z pohledu principů demokratického právního státu, správního práva a dřívější judikatury správních soudů, se jejich pojetí a právní charakteristika nezdají být vhodné.³⁶

Předmětnou novelou tak podle mého názoru došlo „pouze“ k legálnímu zhojení postupů orgánů ochrany veřejného zdraví, které dříve jednaly v rozporu se zásadou zákonnosti, tj. s jednou ze základních zásad činnosti správních orgánů. Smysl a účel nařízení izolace nebo karanténního opatření, tj. zabránění šíření nakažlivé nemoci a s tím související efektivní ochrana veřejného zdraví, byl však

³³ Novela publikovaná ve Sbírce zákonů pod č. 261/2021 Sb.

³⁴ § 17 odst. 3 a odst. 4 zákona 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů.

³⁵ Nález Ústavního soudu ze dne 13. 9. 2022, sp. zn. Pl. ÚS 7/22 – bod 160.

³⁶ Dále také rozepsané závěry učiněné v: SMRČKOVÁ, Gabriela, GRYGAR, Tomáš. K nařizování izolace a karanténních opatření před a po novele pandemického zákona, aneb skutečně postačí SMS zpráva? *Bulletin advokacie*. Česká republika: Česká advokátní komora, 2022, roč. 2022, č. 7-8, s. 58-64.

předmětnou novelou velmi oslaben. Tento hodnotový cíl může být totiž naplněn pouze tehdy, pokud bude nařízení izolace nebo karanténního opatření adresátovi účinně doručeno nebo bude stanovena smysluplná (s ohledem na situaci a nutnost efektivního jednání) fikce doručení.

Domnívám se ovšem, že zákonodárce předmětnou novelou upustil od dodržení hlubšího smyslu a účelu nařizování izolací a karanténních opatření, který podle mého názoru spočívá v důsledném zajištění oddělení konkrétních nemocných, popř. osob podezřelých z možné nákazy od zdravé populace, tj. v ochraně veřejného zdraví (funkce preventivní). Ochrana veřejného zdraví by byla v tomto případě účinná, pouze pokud budou existovat nejenom možnosti důsledného zajištění oddělení takovýchto osob, ale i vymáhání tohoto opatření (funkce represivní). S tímto hlediskem se z mého pohledu Ústavní soud nedokonale vypořádal během zmíněného testu proporcionality. Přenést odpovědnost na orgány ochrany veřejného zdraví za nepřesnou zákonnou formulaci je z mého pohledu selháním státu, s čímž může ale rovněž souviset i potencionální prohlubování nedůvěry adresátů veřejné správy ve veřejnou správu jako takovou.

Doufám, že § 8a pandemického zákona byl snad formulován (mimo jiné) i s úmyslem posílení společenské odpovědnosti jednotlivců. Nezbývá tedy než věřit, že takovýto právní instrument vkládající důvěru do občanů dopadá na úrodnou půdu, když sám o sobě může spíše oslabovat zajištění naplnění ochranné funkce především z důvodu faktické absence vynucení.

Abstract

The development of defensive measures against the order of isolation or quarantine measures in connection with the epidemic of the disease COVID-19

Public health protection authorities are authorized to order isolations or quarantine measures for specific persons in accordance with Public Health Protection Act in justified cases. Such a procedure is regulated by The Administrative Code which, especially by those legal provisions relating to the issuing of decisions. On the basis of § 8a of The Pandemic Act, which is lex specialis to the Public Health Protection Act public health protection authorities are eligible to order the isolations or the quarantine measures arising from the disease Covid-19 as well. but in the form of an intervention, not in a form of a legal decision. Moreover § 8a of The Pandemic Act expressly excludes the

application of the second and third part of The Administrative Code when ordering the isolations or the quarantine measure. In fact determining this legal form of that activity of the public health protection authorities is crucial for possible subsequent legal protection.